UTEK 2018

1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON BASIC EDUCATION

"Basic Education and Changing World"

March 29th-31st, 2018

Uludag University

Bursa, Turkey

UTEK 2018 BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

UTEK 2018 ABSTRACT BOOK

1ST INTERNATIONAL CONFERENCE ON BASIC EDUCATION
"Basic Education and Changing World"

www.utek2018.org

March 29th-31st, 2018
Uludag University
Bursa, Turkey

Onursal Başkan
Prof. Dr. Yusuf ULCAY
Uludağ Üniversitesi Rektörü

Kongre Başkanı
Prof. Dr. Muammer DEMİREL
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dekanı

Düzenleme Kurulu Başkanı
Prof. Dr. Handan Asûde BAŞAL
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölüm Başkanı

Sekreterya
Yrd. Doç. Dr. Gönül ONUR SEZER
Yrd. Doç. Dr. Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN
Yrd. Doç. Dr. Meral TANER DERMAN

Düzenleme Kurulu
Prof. Dr. Handan Asûde BAŞAL
Prof. Dr. Asude BİLGİN
Prof. Dr. Aynur OKSAL
Doç. Dr. Hülya KARTAL
Doç. Dr. Mızrap BULUNUZ
Doç. Dr. Nalan KURU TURAŞLI
Doç. Dr. Dilek SEZGİN MEMNUN

Yrd. Doç. Dr. Yeliz YAZGAN
Yrd. Doç. Dr. Meral TANER DERMAN
Yrd. Doç. Dr. Ömür SADİOĞLU
Yrd. Doç. Dr. Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN
Yrd. Doç. Dr. Gönül ONUR SEZER
Yrd. Doç. Dr. Elvan ŞAHİN ZETEROĞLU
Yrd. Doç. Dr. Mustafa AKILLI
Öğr. Gör. Dr. Şehnaz SUNGURTEKİN
Öğr. Gör. Turgay SABUNCUOĞLU
Öğr. Gör. Erdem GEDİKLİ
Öğr. Gör. Uğur AVCI
Okt. Murat ÇIRPAN
Okt. Tülin ÇİÇEK
Arş. Gör. Demet KOÇ
Arş. Gör. Burcu SARI
Arş Gör. Mehmet SOYUÇOK
Arş Gör. Ömer Faruk TAVŞANLI

Bilim Kurulu

Prof. Dr. Handan Asûde BAŞAL Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Adriana BUS- Amsterdam Vrije Üniversitesi- HOLLANDA
Prof.Dr. Edward C. ROBECK – Director of Education and Outreach American Geosciences Institute – USA
Prof. Dr. İrina KOLEVA- St. Kliment Ohridski Üniversitesi-BULGARİSTAN
Prof. Dr. Lushiyan MİLKOV –National and World Economy Üniversitesi-BULGARİSTAN
Prof. Dr. Kamisah OSMAN The National University of Malaysia- MALEZYA
Prof. Dr. Adil TÜRKOĞLU Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi – Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Ali Dönmez Ankara Üniversitesi – Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Ayla OKTAY İstanbul Maltepe Üniversitesi
Prof. Dr. Asude BİLGİN Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Aynur OKSAL Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Abamüslim AKDEMİR Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet SABAN Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. Aysel KÖKSAL AKYOL Ankara Gazi Üniversitesi

Prof. Dr. Ayşe ÇAKIR İLHAN Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Belma TUĞRUL İstanbul Aydın Üniversitesi
Prof. Dr. Berka ÖZDOĞAN Ankara Üniversitesi – Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Bekir BULUÇ Ankara Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Berrin AKMAN Ankara Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Çağlayan DİNÇER Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Çavuş ŞAHİN Çanakkale 18 Mart Üniversitesi
Prof. Dr. Emin ATASOY Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Esra ÖMEROĞLU Ankara Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Fatma ALİSİNANOĞLU İstanbul Biruni Üniversitesi
Prof. Dr. Firdevs GÜNEŞ Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Fulya TEMEL Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan BACANLI Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr. Hayati AKYOL Ankara Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. İsa KORKMAZ Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi
Prof. Dr. İsmihan ARTAN Ankara Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Jale ELDELEKLİOĞLU Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Kazım YOLDAŞ Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Lukpankizi Shapekova
Prof. Dr. Mehmet GÜLTEKİN Eskişehir Anadolu Üniversitesi
Prof. Dr. Murat ALTUN Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Muhlis ÖZKAN Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Mübeccel GÖNEN Ankara Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Müge ARTAR Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Nizamettin Koç Ankara Üniversitesi – Emekli Öğretim Üyesi
Prof. Dr. Osman TİTREK Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Osman Tolga ARICAK Gaziantep Hasan Kalyoncu Üniversitesi
Prof. Dr. Ozana URAL İstanbul Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ömer ADIGÜZEL Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Pınar BAYHAN Ankara Hacettepe Üniversitesi
Prof. Dr. Rengin ZEMBAT İstanbul Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Reşat PEKER Bursa Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Selahattin ÖĞÜLMÜŞ Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Sırrı AKBABA İstanbul Üsküdar Üniversitesi
Prof. Dr. Yıldız GÜVEN İstanbul Marmara Üniversitesi

TÜRKİYE'NİN YEDI FARKLI BÖLGESİNDE GEÇMİŞTE OYNANAN ÇOCUK OYUNLARININ YILMAZLIĞIN BİLEŞENLERİ BAKIMINDAN İÇERİK ANALİZİ

Prof. Dr. Handan Asûde BAŞAL
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı,
asubasal@uludag.edu.tr
Doç.Dr. Nalan KURU TURAŞLI
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi A.B.D.,
nalanturasli@gmail.com
Yrd. Doç. Dr. Pınar BAĞÇELİ KAHRAMAN
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okulöncesi Eğitimi Anabilim Dalı,
pinarbag@uludag.edu.tr
Arş.Gör. Demet KOÇ
Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Temel Eğitim Bölümü Okul Öncesi Eğitimi A.B.D.

Araştırma kapsamında Türkiye'nin yedi ayrı bölgesinden, geçmiş yıllarda oynanan, her biri yılmazlığın bileşenlerini içeren ve artık unutulmuş olan yedi oyun ele alınmıştır (Başal, 2010).

Yılmazlık, yenilgileri atlatma ve önemli stres kaynaklarına rağmen iyi uyum sağlama yeteneğidir. Erken çocukluk dönemi; yılmazlığı, özellikle oyun aracılığıyla, desteklemek için önemli bir dönemdir (Masten & Gewirtz, 2006). Oyunlar yoluyla çocuklar kendi hipotezlerini test edebilir, yeni şeyler keşfedebilir ve kendi deneyimledikleri hatalardan ve en iyi bildikleri ile yapabildiklerinden öğrenebilirler. Oyun oynama, fiziksel etkileşim ve aktivitenin yanı sıra, çoğunlukla duygu ve düşünceleri, hayal gücü ve yaratıcılığı, arkadaşlık ve çevreyi içerdiği için, çocukların bilişsel, fiziksel, duygusal ve sosyal gelişimlerine katkı sağlar. Bu yüzden, çocuklar ne kadar oynarsa, kendilerini ve çevrelerini kontrol etmede o kadar yetkin olurlar. Araştırma kapsamında Türkiye'nin yedi ayrı bölgesinden, geçmişte oynanan yedi ayrı oyun ele alınmıştır. Genellikle bu oyunlar günümüzden 40-50 yıl önce araştırma kapsamına alınan 6-8 yaş çocuklarının büyükanneleri ve büyükbabaları tarafından oynanan oyunlardır. Araştırmayı gerçekleştiren araştırmacılar, geçmişte oynanan oyunları yılmazlığın bileşenleri açısından incelemişlerdir. Dolayısıyla araştırmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada incelenmesi planlanan Türkiye'nin Yedi Farklı Bölgesinde Geçmişte Oynanan Çocuk Oyunları arasından seçilen yedi oyun doküman analizi yoluyla değerlendirilmiştir. Birinci aşamada proje grubunda bulunan öğretim elemanları, geçmişte oynanan oyunları yılmazlığın bileşenleri açısından incelemişlerdir. Yedi farklı coğrafi bölgeden yedi oyun seçmişlerdir. Ardından yedi oyun dört araştırmacı arasında paylaştırılmış ve öncelikle her bir araştırmacı oyunları analiz etmiştir. Daha sonra araştırmacılar bir araya gelerek oyunları tekrar incelemiş ve ortak bir sonuca ulaşmışlardır. Araştırmada yılmazlığın yedi bileşeni dikkate alınmıştır. Bu bileşenler kabiliyet, güven, bağlantı, mizaç/karakter, katkı, başa çıkma ve kontrol başlıkları altında bir çerçeve tablo oluşturulmuştur. Böylece hangi bileşenlerin oyunlarda ve oyunların hangi aşamasında var olduğu incelenmiştir. Oyunların içerik analizleri yılmazlığın bileşenleri bakımından yapıldığında her bir oyunun kendi içinde yılmazlığın farklı bileşenlerini geliştirmeye yönelik olduğu saptanmıştır. Kabiliyet,

güven, bağlantı, karakter, katkı, başetme ve kontrol olarak belirlenen yılmazlığın bileşenleri; her bir oyunda tek tek ele alınarak araştırılmıştır. Bu bağlamda genellikle seçilen her bir oyunda çocuklar var olan kabiliyetlerini ortaya koyarak geliştirmekte, kendilerine ve yeteneklerine güvenerek oyuna katılmaktadırlar. Örneğin saldırgan kurttan kuzuların kaçmasında olduğu gibi, burada bir yılmazlık vardır, kendini kollama ve hemen teslim olmayıp mücadele etme gibi. Oyunlar, en az iki çocukla oynanmakta ve oyunun sürdürülmesi için çocukların birbirleriyle bağlantı ve iletişim içinde olmaları gerekmektedir. Her oyunda başarmaya güdülenme vardır. Çocuklar oyunları oynarken başarmayı isteyecek, başarmak için arkadaşlarıyla gruplaşmakta ve diğer grupla da rekabet edilmektedir. Yani oyunlar sırasında grup çalışması da desteklenmektedir. Ayrıca oyunlar grupla oynandığı için sosyalleşme de sağlanmaktadır. Oyunlar geçmiş yıllarda oynanan oyunları kapsayan sokak oyunları olduğu için, geçmişte oynanan oyunların özelliklerini göstermesi açısından, kültürün genç kuşaklara aktarımı da sağlanmış olmaktadır. Oyun sürecinin oyunun amacına uygun bir şekilde sürebilmesi için çocukların oyunun var olan kurallarına uygun kararlar alması ve uygulayabilmesi gerekir. Böylece, geçmiş yıllarda Türkiye'de oynana oyunlarda çocukların, oyun süreci içerisinde kontrollerini sağlayarak birbirlerine saygılı, işbirliği içerisinde başarılı bir oyun ortamı gerçekleştirerek yılmazlığın bileşenlerine sahip oyunlar oynadıkları belirlenmiştir. Projedeki oyunlarda çocuklar sürekli iletişim halinde ve bir zorluk aşmakla karşı karşıya bulunmaktadırlar. Ebe olmamak, daha hızlı olmak, mücadele ve başarı elde etmek gibi durumlarla oyun sırasında mücadele ederler ve vazgeçme eğilimi göstermezler. Çünkü o sırada çocuk oyun oynamakta; yani en önemli işini yapmaktadır. Aslında farkında olmadan kişiliğini geliştirmektedir.

Anahtar Kelimeler: Yılmazlık, oyun, geleneksel oyun

SORGULAMA TEMELLİ OYUNLARIN ÇOCUKLARIN DÜNYA'NIN ŞEKLİ VE GECE-GÜNDÜZ KAVRAMLARINI ANLAYIŞLARINA ETKİSİ

Dr. Sinem GÜÇHAN ÖZGÜL
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir, sinemguchan@gmail.com
Prof. Dr. Berrin AKMAN
Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara
Doç. Dr. Mesut SAÇKES
Balıkesir Üniversitesi Necatibey Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi Anabilim Dalı, Balıkesir

Bu çalışma kapsamında sorgulama temelli oyunların 60- 72 aylık çocukların Dünya'nın şekli ve Gece-Gündüz kavramlarını algılamalarına etkisini incelemek amaçlanmaktadır. Araştırmanın örneklemini Balıkesir Milli Eğitim Müdürlüğü bünyesinde bulunan merkez ilçelerdeki (Karesi ve Altıeylül) bağımsız anaokullarına devam eden 60-72 aylık 56 çocuk oluşturmaktadır. Bu çalışma, ön-test son-test yarı deneysel desen içerisinde nicel ve nitel verilerin toplanarak birlikte ve nicel olarak analiz edilip yorumlandığı karma yöntemde deneysel iç-içe model olarak tasarlanmıştır.